

BEDÖMARGRUPPENS YTTRANDE Avdelning
Utvärderingsavdelningen

Lärosäte: Umeå universitet
Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap.
Samlat omdöme: Hög kvalitet
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.</p> <p>Det finns tillfredsställande vetenskaplig, yrkesrelaterad och pedagogisk kompetens, och de flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Lärosätets visar på en medvetenhet om den koordinering som samhällskunskapsämnet och utbildningen kräver samt hög och relevant kompetens för utbildningen. Bedömargruppen finner det som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att, inom UVK, skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. För inriktningen samhällskunskap finns adekvat vetenskaplig, yrkesrelaterad och pedagogisk kompetens. Lärosätets visar på en medvetenhet om den koordinering som samhällskunskapsämnet och utbildningen kräver samt hög och relevant kompetens för utbildningen.</p> <p>Det finns också en tillfredsställande utbildningsmiljö. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för lärarutbildning bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning. För inriktningen samhällskunskap är undervisande lärare forskningsaktiva, studenter involveras i pågående forskning, utbildningens innehåll är förankrat i uppdaterade forskningsresultat. Det finns moment i utbildningen som syftar till att utveckla studenternas förmåga att förstå, värdera och använda processer där vetenskapligt baserad kunskap uppstår och ständigt omprövas. Lärosätet har också nyligen påbörjat satsningar på ämnesdidaktisk forskning med inriktning mot samhällskunskap.</p> <p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.</p> <p>Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, uppfylls. Utbildningen möjliggör och säkerställer att studenterna når kunskap inom samhällskunskap som rymmer statsvetenskap, nationalekonomi, sociologi och ekonomisk historia. Ämnesteorier och ämnesdidaktik integreras och det finns en variation av examinationsformer.</p> <p>Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet uppvisar en målmedveten, sammanhållen utbildning i</p>

vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömaregruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Det finner bedömaregruppen rimligt men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen. För inriktningen samhällskunskap finns en progression mot fördjupning av kunskaperna, vilket bekräftas av de självständiga arbeten som granskats, även om dessa arbeten är relativt få. En styrka är att lärosätet ger studenterna goda möjligheter och kunskaper att skriva akademisk text om teori om metod. Ett gott exempel är att studenterna får möjlighet att tillämpa teori och metod på olika empiriska fall. Kurser i självständigt arbete och metod omfattar totalt 60 högskolepoäng.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och måluppfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift. För inriktningen samhällskunskap framgår det att målet uppfylls genom undervisnings- och examinationsexempel från ämneskurser, som inkluderar en s.k. ämnesdidaktisk strimma, och självständigt arbete. Inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i kurserna Att undervisa i samhällskunskap och Läraryrkets dimensioner får studenterna också möjlighet att tillvarata och reflektera över forskning. Det är däremot inte tydligt i det skriftliga underlaget hur studenterna bidrar till att utveckla yrkesverksamheten. Vid intervjun framkom ändå att det finns inslag i utbildningen när detta främjas.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet ger flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärdt att måluppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta kunskaper. För inriktningen samhällskunskap ger lärosätet ämnesdidaktisk undervisning inom en s.k. ämnesdidaktisk strimma inom ramen för ämneskurserna som möjliggör och säkerställer detta mål.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömaregruppen hade önskat en tydligare bild av hur progressionen sker inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena. För inriktningen samhällskunskap är verksamhetsförlagd utbildning (VFU) ett viktigt utvecklingsområde enligt bedömarna. Lärosätet planerar en översyn av de gemensamma riktlinjerna för VFU-besök, trepartssamtal och underlag för bedömning av VFU.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömaregruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den

långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömnarna stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar lärosätet även i självvärderingen.

Bedömningsgrunden om jämställdhet bedöms som tillfredsställande. Bedömggruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen som intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom UVK. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer. För inriktningen samhällskunskap behandlas jämställdhet på ett tillfredsställande sätt. Men en rekommendation är att detta också ska ha fokus på lärarnas undervisning och även bedömas i samband med VFU.

Uppföljning, åtgärder, återkoppling bedöms som tillfredsställande. Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursutvärderingarna behandlas och återkopplas. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Men bedömggruppen ser oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna. För inriktningen samhällskunskap gör lärosätet analyser av avhopp och genomströmning regelbundet. Studenter som har hoppat av intervjuas och svaren analyseras för eventuella åtgärder. Vidare erbjuds studenterna vägledningssamtal. Bedömnarna ser detta som åtgärder som främjar studenternas genomströmning.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med tillgänglighet av lärare och snabb återkoppling till de studerande. För inriktningen samhällskunskap visar lärosätet en strategi och struktur för att samla in studenternas synpunkter och ta tillvara dem i kursutvecklingsarbetet. En svaghet är däremot en låg svarsfrekvens i kursvärderingarna, även om det pågår ett visst arbete med alternativa utvärderingsformer. Lärosätet har också tillfredsställande rutiner för att omsätta kursutvärderingarna i praktiken och anger att ämneskoordinatören ska utarbeta och genomföra kvalitetshöjande åtgärder, och återkoppla resultatet till relevanta intressenter. När det gäller studentperspektivet finns det formella strukturer för påverkan, men det är inte tydligt beskrivet hur lärarstudenterna är representerade. En informell möjlighet till påverkan finns, eftersom ämneskoordinatören är en länk mellan lärolagen och studentgrupperna, och ibland träffas studenterna på eget initiativ.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Bedömggruppen finner att de kontakter som studenterna får under sin utbildning med arbetslivet är tillfredsställande. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömggruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda

studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier. För inriktningen samhällskunskap sker samverkan med arbetlivet främst genom VFU. Bedömarna rekommenderar lärosätet att se över andra typer av samverkan med det omgivande samhället.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och den bifogade lärartabellen anser bedömargruppen att graden av vetenskaplig kompetens är tillfredsställande. En fördel är att flera lärare har forskning i sina tjänster, om än med stora skillnader i omfattning. Det är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. Enligt lärartabellen finns en viss övervikt i kompetens när det gäller ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen anser att den mer generella pedagogiska och didaktiska kompetensen kan stärkas. Denna obalans syns också i utbildningen och bedömargruppen anser att ett utvecklingsområde är att öka andelen renodlade pedagogiska och didaktiska inslag inom UVK för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande, enligt bedömargruppen. Kurser i högskolepedagogik ges, liksom handledarutbildning för handledarna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömarna noterar att lärosätet i självvärderingen beskriver stora förhoppningar kopplade till VFU-lärarnas roll i utbildningen, där de förväntas tillhandahålla viktiga delar av studenternas utveckling till professionella pedagoger. Det är därför särskilt viktigt att lärosätet uppmärksammar VFU-lärarna som en del i lärosätets arbetslag för lärarutbildningen, och även skapar rutiner för att säkerställa deras kompetens och möjligheter till kompetensutveckling. Den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms dock som tillfredsställande.

Av de undervisande lärarna är de flesta tillsvidareanställda vilket möjliggör en långsiktighet för utbildningen. För att säkerställa kompetensen genomförs enligt självvärdering varje år en översyn, och en kompetensutvecklingsplan tas fram och följs upp. Viss nyrekrytering har gjorts eller planeras att genomföras, vilket bedömargruppen ser som positivt. Lärosätet visar enligt bedömargruppen här på en medvetenhet om pensionsavgångar och behovet av strategier för att tillgodose behoven långsiktigt. I självvärderingen framgår också att alla lärare som undervisar har pedagogisk kompetens eller motsvarande, men det redogörs inte för hur relevant kompetensen är eller hur den

får möjlighet att utvecklas. Vid intervjuerna framkommer att det finns strategier för hur detta ska hanteras inför framtiden, men det blev inte helt klart för bedömarna vad strategierna innebär eller hur de ska införas. Ett utvecklingsområde är därför att ta fram mer konkreta lösningar på hur kompetensförsörjningen inom UVK ska tillgodoses och att lärosätet planerar för en mer långsiktig kompetensutveckling i den årliga översynen och som en del av kompetensutvecklingsplanen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Nivån på den vetenskapliga miljön uppfattas av bedömaregruppen som tillfredsställande. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Forskning med betydelse för lärarutbildningen bedrivs inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel profession, ledarskap samt betyg och bedömning. Ett forskningsområde som rör lärande och minne binder ihop flera discipliner, såsom psykologi och medicinska perspektiv, med pedagogik och lärande.

Lärarna i UVK bedriver således egen forskning inom relevanta områden och studenterna erbjuds att vara delaktiga, till exempel genom att delta i olika undersökningar. De bjuds också in till att närvara vid exempelvis disputationer och seminarier. Ett annat exempel som ges är den kurs under UVK 1, där studenterna får möjlighet att ingå i en undersökning som bidrar till de undervisande lärarnas forskning. Detta i sig själv bidrar däremot inte till ett nära samband mellan forskning och utbildning, utan visar mer på en riktning och ambition. Hur sambandet säkerställs i resten av utbildningen, mer än genom litteraturlistor med relevant forskning, har däremot inte tydligt framkommit i underlagen. Det behöver tydliggöras hur forskningsmiljöerna inom pedagogik och didaktik åskådliggörs inom utbildningen. Bedömarna fick intrycket av självvärderingen och intervjuerna att den största delen av den forskningsmiljö som är tillgänglig för studenterna är ämnesdidaktisk forskning. Bedömaregruppen anser att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning, men att ett utvecklingsområde är att lyfta fram den pedagogiska och didaktiska forskningen som finns inom UVK tydligare, för att studenterna ska kunna ta del av den.

Nivån på den professionsinriktade miljön bedöms även den som tillfredsställande. Lärosätet beskriver i sin självvärdering planer på att tillsätta ett samverkanslektorat som möjliggör för lärare att vara verksamma både på högskolan samt på gymnasieskolan och i årskurs 7–9. Bedömaregruppen anser att lärosätet på så sätt kan erbjuda goda utvecklingsmöjligheter för kvaliteten på den professionsinriktade miljön. Den praktikinriktade forskningen som bedrivs på lärosätet möjliggör dessutom för både lärarna på skolorna och lärosätet att vara verksamma i bägge verksamheterna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redovisar i självvärderingen hur examensmålen uppnås inom utbildningarna genom en uppdelning av vad som kallas "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" kunskaper, färdigheter och förmågor. Utifrån den uppdelningen ges sedan exempel på hur de olika kursernas mål är formulerade och hur de relaterar till examensmålen. Lärosätet ger även exempel på uppgifter inom respektive kurs där studenterna får möjligheter att tränas i, eller visa på, de kunskaper som de förväntas förvärva. Bedömggruppen finner att uppdelningen i grundläggande, befästande och fördjupande kunskaper tjänar ett syfte för att säkerställa progression inom utbildningen.

Utifrån självvärderingen och det som framkom vid intervjuerna finns det en god grund för att uppnå målets samtliga delar, enligt bedömggruppen. Lärosätet visar sammantaget en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom att kunskaps- och vetenskapsteori introduceras i kursen *Kunskap, vetenskap och forskningsmetodik* (termin 1), där undervisningen bedrivs genom föreläsningar och genom olika former av gruppövningar. Syftet med gruppövningarna är dels att öva färdigheter, förmågor och förhållningssätt, dels att förankra mer faktabaserade inslag och att relatera dem till arbetet inom skolväsendet.

Den här inledande kursen tillgodoser enligt bedömggruppen de flesta av examensmålen. Målen examineras genom en skriftlig salstentamen och genom examinerande case-övningar där studenterna för godkänd kurs ska kunna tillämpa grundläggande kunskaps- och vetenskapsteoretiska insikter i en tänkt arbetssituation. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras i den inledande kursen. Den inledande kursens mål bearbetas sedan ytterligare i följande kurser där en tydlig progression framgår. Bedömggruppen finner detta sätt att organisera utbildningen som relevant med en klar tanke om progression och säkerställande av målet.

Som ett exempel hämtat från självvärderingen kan anges hur innehållet i kursen *Utbildningsvetenskap, undervisning och lärande* (termin 5) ytterligare förväntas befästa målet gentemot egenskaper relaterade till läraruppdraget. Uppgiften examineras genom en rapport med en litteraturstudie, som befäster både metodologiska kunskaper och kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Rapporten ska fokusera på ett relevant område för den framtida yrkesrollen som för godkänt betyg ska analyseras utifrån läroplansteoretiska och reflektivt didaktiska perspektiv samt anknyta till aktuell forskning.

Relevansen för den framtida yrkesrollen återkommer i den efterföljande kursen *Bedömning för och av lärande för åk 7–9 och gymnasium*, där studenternas kunskaper om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen ytterligare tränas. Målen säkerställs genom en individuell skriftlig tentamen. Bedömggruppen finner att det finns goda grunder för studenterna att uppnå målet, men vill samtidigt peka på att egenskaper relaterade till läraruppdraget inte ensidigt ska tolkas som att det endast ska förankras vetenskapligt. Studenterna ska också få möjligheter att få syn på aspekter av läraryrket som handlar om beprövad erfarenhet. Fördjupningen av målet sker enligt självvärderingen i den avslutande kursen *Examensarbete för ämneslärarexamen*, vilket skrivs inom ämnet.

Bedömggruppen finner det rimligt att en fördjupning av kunskaper sker i examensarbetskursen, men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen. Utifrån redovisningen och systematiken som redovisas i självvärderingen

och intervjuerna görs bedömningen att utbildningen erbjuder goda möjligheter för studenterna att nå målen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen framkommer hur flera kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) läggs upp utifrån den rådande systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande". I detta ges enligt bedömargruppen flera goda exempel på hur de olika examensmålen "vävs in" i kurserna och hur studenterna tränas gentemot de olika examensmålen. De angivna lärandemålen examineras genom exempelvis skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift, där krav ställs på att studenterna kritiskt och självständigt kan tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning. Bedömargruppen finner att systematiken som tillgodoser progressionen är tydlig och genomarbetad. De olika examinationsformerna borgar för att studenterna får goda möjligheter att kunna uppfylla examensmålet.

Inom VFU:n kan studenterna enligt bedömargruppen tränas till att utveckla yrkesverksamheten, genom att betydelsen av pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och kommunikation betonas samt dess påverkan på didaktik och metodik. Ett exempel på hur detta konkret utformas är en VFU-kurs där det krävs att studenterna kan reflektera över och värdera sin professionsutveckling. Uppgiften examineras genom att studenterna för en VFU-dagbok som sedan examineras genom en skriftlig individuell uppgift, vilket kopplas till dagboken. Bedömargruppen bedömer VFU-kursen och dagboken som ett bra sätt att träna studenterna i de egenskaper som krävs för ett framgångsrikt yrkesutövande.

Under VFU genomförs även ett trepartssamtal mellan studenten, VFU-handledaren och VFU-läraren, där studentens undervisning bedöms och där studenten skriver en VFU-rapport för att ytterligare analysera sin undervisning. Slutligen ska studenten genomföra en självständig analys av ett empiriskt material insamlat under sin VFU-period, dra slutsatser och använda vetenskapliga källor genom att bearbeta, tolka och analysera insamlade data enligt vetenskapliga principer. Bedömargruppen finner att arbetssättet gynnar studenternas förmåga att föra samman erfarenheter vunna under praktiken med vetenskapliga resultat, så att de tränas i ett vetenskapligt förhållningssätt som bör användas när pedagogiska erfarenheter ska analyseras. Således anser bedömare att arbetssättet är en bra metod att träna studenterna i att skapa och utveckla en profession. Utifrån detta uppfattar bedömargruppen att studenterna bereds goda möjligheter inom sin utbildning att uppnå målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och

ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen framkommer att redan i den inledande kursen *Ämneslärare som profession* ska studenterna göra en skriftlig uppgift där de förväntas ge "ett konkret förslag till en långsiktig strategi som lärare kan använda i sitt arbete med att utveckla och förbättra faktorer som påverkar pedagogisk verksamhet". För godkänd uppgift ska förslaget kopplas till relevant vetenskaplig litteratur. I den första terminens tredje kurs behandlas sedan centrala didaktiska begrepp och de relevanta lärandemålen examineras bland annat genom ett rollspel, där också digitala verktyg ska användas. Ett annat exempel ges från termin fem, där studenterna ska göra en undervisningsplanering som ska vara genomförbar och som examineras i form av en rapport. Bedömning tas upp i en senare kurs samma termin och förbereder för efterföljande VFU. I kurserna ingår praktiska övningar som förbereder studenterna för yrkesutövandet.

Utifrån de exempel som lärosätet ger i självvärderingen anser bedömargruppen att lärosätet genomgående tydliggör relevanta lärandemål med tillhörande examination och de successivt ökande kraven. Bedömargruppen finner detta sätt att säkerställa målet som berömvärd, eftersom det på ett relevant sätt tränar den studerande i kunskaper som är relevanta inom professionen.

Under VFU-kurserna ställs studenterna inför prövningar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin egen, men också andras undervisning. Det finns även en progression i kursmålen mellan UVK- kurserna, vilket är viktigt för att studenterna ska kunna utveckla sin förmåga under utbildningens gång. Det ges också övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Flera skriftliga inlämningar testar också studenternas förmåga att didaktiskt analysera: dels allmänt, dels i relation till deras undervisningsämne.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna uppmärksammar bedömargruppen en viss sårbarhetsproblematik på grund av att den långa VFU:n kommer sent i utbildningen. Även om den samlade bedömningen är att studenterna är väl rustade för denna långa VFU så återstår det fortfarande oklarheter om hur utbildningen tidigt ska kunna fånga upp och stötta studenter som hamnar i svårigheter i mötet med elever i en undervisningssituation. Att utveckla strategier som fångar upp studenter som först inför en elevgrupp hamnar i svårigheter, betraktar bedömargruppen som ett utvecklingsområde i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen framgår att studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning så att varje elev stimuleras och utvecklas. Detta synliggörs genom att ett antal lärandemål med tillhörande examination redovisas. Ett exempel på lärandemål finns i VFU-kursen *Att undervisa i ämne*, där studenterna enligt självvärderingen ska "kunna planera, genomföra och reflektera kring undervisning utifrån verksamhetens mål och aktuella elevgruppers förkunskaper och förutsättningar". Elevers olika förutsättningar återkommer även i ett lärandemål i den sista VFU-kursen. Ett annat exempel är ett lärandemål i utbildningens avslutande UVK-kurs: "känna till och

förstå grunderna för arbetet med systematiskt kvalitetsarbete och utifrån det förstå lärarens roll i arbetet med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling". I självvärderingens avslutande analys och värdering noteras särskilt att en nära integration finns mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen finner ambitionen lovvärd, men hade önskat ytterligare information om hur progression inte bara sker mellan UVK och VFU, utan också hur progressionen inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

På en grundläggande nivå beskrivs det i självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet anger. I kursmålen för kursen *Etik, demokrati och den heterogena lärandemiljön* nämns de mänskliga rättigheterna explicit. Studenterna får även möjlighet att praktiskt öva i form av gruppövningar och skriftligt resonera om ett case, enligt självvärderingen och intervjuerna. Seminariet leds av en verksam gymnasielärare, vilket kan ge studenterna viktiga lärdomar och insikter i hur det pedagogiska arbetet ute i "verkligheten" fungerar. Bedömargruppen anser att sättet att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att arbets sättet i många fall rustar studenterna väl för att möta "verkligheten" ute i undervisningssituationer.

Kursen *Specialpedagogik* består av föreläsningar, seminarier och workshoppar där studenterna tränas att i samverkan med en skola stödja elever med funktionsnedsättning och se både möjligheter och hinder. Utifrån skollagen ska studenterna även analysera och föreslå åtgärder för att bemöta elever utifrån deras specifika förutsättningar och eventuella svårigheter. Bedömarna uppfattar att exemplen visar att utbildningen har flera goda inslag i där studenterna får träna, analysera och diskutera detta utifrån både teoretiska och praktiska exempel.

Kursen *Bedömning av och för lärande* behandlar barns rättigheter till lika villkor och utbildning enligt barnkonventionen, som tenteras genom en skriftlig examinationsuppgift. I kursen *Profession och vetenskap* behandlas lärarens roll, arbete och skolans uppdrag utifrån lagar och policyer samt vad det innebär att arbeta i en politiskt styrd organisation där läraren som myndighetsperson behandlas, liksom tystnadsplikt, sekretess samt offentlighets- och skollagen. Här tränas studenterna i att föra juridiska och etiska resonemang. Även här tolkas skoljuridiska frågeställningar utifrån fallbeskrivningar. Ett utvecklingsområde som lärosätet anger i självvärderingen är hållbar utveckling relaterad till miljö och klimat. Detta berörs i begränsad omfattning under den första terminen, men lärosätet menar att detta behöver förstärkas så att även studenter i andra ämnen än exempelvis biologi och naturkunskap får större del av dessa kunskaper. Även bedömargruppen ser detta som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen behandlas jämställdhetsperspektivet i flera kurser och utgår från lärosätets handlingsplan för jämställdhetsintegrering, som återfinns under samlingsbegreppet "lika värde". Under den första terminen behandlas genusperspektiv och stöds av kurslitteratur och gruppövningar som lägger grunden för examinationen. Perspektivet befästs och fördjupas i andra kurser och studenterna förväntas uppnå lärandemålen genom kurslitteratur, föreläsningar, gruppövningar och case-övningar.

Lärosätet strävar enligt självvärderingen efter en jämn könsfördelning i bemanningen, vilket i princip uppnås inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I självvärderingen anges som en styrka den starka genusvetenskapliga forskningsmiljön som involverar samtliga fyra fakulteter och flera av de lärare som undervisar i UVK tillhör miljön. Anonyma tentamina och ett medvetet val av kurslitteratur är andra faktorer som framhålls i självvärderingen. På programnivå nämns att lärosätet vid sammansättningen av beredande och beslutande organ eftersträvar en jämn könsfördelning. Jämställdhetsperspektivet beaktas också när antagningsproffror, genomströmning och avhopp analyseras. Enligt Studentbarometern 2016 var hela 80 procent av lärarstudenterna nöjda med hur jämställdhetsfrågorna behandlades.

Bedömaregruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen och intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom utbildningen. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer inom UVK.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Enligt självvärderingen följs utbildningen upp på flera sätt. Organisation finns för hur kursutvärderingar ska hanteras. Varje kurs inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) utvärderas skriftligt, och kompletteras ibland även med muntliga utvärderingar. Resultaten behandlas och återkopplas på en rad sätt, till exempel via webbplatsen och genom en sammanställning över vad som bör åtgärdas. I inledningen av varje ny kurs kommuniceras vilka förändringar som gjorts baserat på utvärderingar och varför. Lärarlaget diskuterar de synpunkter som har kommit fram. Involverade institutioner sammanträder 1–2 gånger per år för att diskutera eventuella förändringar, och speciella UVK-dagar ordnas varje termin. För två av UVK-kurserna anges att utvärderingar sker via webb-formulär, vilket inte lett till en acceptabel svarsfrekvens. I en kurs får studenterna tillfälle att ställa frågor och lämna synpunkter under kursens gång. Avsikten med detta förfarande är att öka deltagandet i den slutliga kursutvärderingen.

Ett utvecklingsområde som bedömarna har lokaliserat är att utveckla rutiner för studenterna att ge synpunkter. I etablerade kanaler borde studenterna kunna framföra förändringsförslag under kursers genomförande, till exempel genom utvärderingar mitt i en kurs.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna i deras studier genomfördes

under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande och därmed deras möjligheter att genomföra studierna inom planerad tid. Projektet fördjupades under hösten 2019. Andra stödfunktioner som anges i självvärderingen är lärosätets studievägledare, studenthälsan och en studieverkstad, där studenterna kan få stöd i sitt akademiska skrivande.

Utifrån de beskrivningar i självvärderingen och utifrån vad som framkom vid intervjuerna har bedömaregruppen fortfarande svårt att avgöra om det finns en systematik i de förebyggande insatser som genomförs för att studenterna ska klara utbildningen på avsatt tid. Att utveckla en större systematik i hur lärosätet stöder studenterna i att klara sin utbildning inom avsatt tid är därför ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentens möjligheter till inflytande säkras enligt självvärderingen på flera sätt. Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Kursutvärderingar, informationskanaler via lärplattformen, webbplatsen och informella kontakter nämns som ytterligare exempel på möjligheter för studenterna att ta en aktiv roll för att utveckla utbildningen och dess innehåll. En utmaning beskrivs vara de stora studentgrupperna i några av kurserna i utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Även på programnivå finns studentrepresentation i samtliga beredande och beslutande organ och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns speciella utbildningssidor med information och kontaktvägar.

Bedömaregruppen finner att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan utifrån självvärderingen och intervjuerna inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklas över tid eller hur studenternas närvaro ser ut i praktiken. Lärosätet bör därför följa upp detta för att säkerställa studenternas representation i olika beslutande och rådgivande organ och forum.

Kursvärderingar genomförs efter varje genomförd kurs och resultatet på dem återkopplas till studenterna. Kursvärderingarna genererar även förslag på förändringar i kursernas utformning, som påverkar nästkommande kurser. Studenterna kan kontakta de kursansvariga och studierektorn, men på vilket sätt och i vilken form kan inte utläsas av självvärderingen. Vid intervjuerna framkom att flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten.

Som ett led i detta finner bedömaregruppen det som särskilt viktigt för lärosätet att arbeta med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till studenterna. Det genomförs ventilationsträffar vid mitten av vissa UVK-kurser och då finns möjlighet för studenterna att påverka under kursens gång. Detta är ett utvecklingsområde enligt bedömarens uppfattning, eftersom metoder och enhetliga rutiner för att stärka den här möjligheten inom samtliga kurser borde kunna utvecklas.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömggruppen bedömer att de kontakter med arbetslivet som studenterna får under sin utbildning är tillfredsställande. I programmet medverkar adjungerade lärare, och bland annat genomför studenterna övningar utifrån verkliga undervisnings- och skolsituationer. Yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier, vilket bedömggruppen bedömer som en styrka i utbildningen. Det ger information både till studenter och kursansvariga institutioner om utbildningens anpassning till arbetslivet. Även forskare och doktorander bidrar till att öka studenternas kunskap om arbetslivet och eventuell forskning.

Kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är enligt bedömggruppen viktiga för att studenterna ska förberedas för arbetslivet, och enligt självvärderingen är målsättningen att studenterna ska få lära känna flera skolor med olika förutsättningar under utbildningen. Ett utvecklingsområde som framgår av självvärderingen är att kursinslag om den politiska och organisatoriska styrningen av skolan bör läggas tidigare i utbildningen än vad som sker i dag. Bedömgarna stödjer lärosätet i uppfattningen att studenterna, därigenom blir bättre förberedda. Lärarutbildningens styrelse och programråd har representanter från arbetslivet, och det finns ett VFU-handledarnätverk. Det anser bedömggruppen borgar för att kvalitetsfrågor om VFU har ett forum där de här diskussionerna kan föras. Alumnuppföljningen vartannat år ger värdefull information om hur utbildningen förbereder studenterna för arbetslivet, vilket bedömgarna anser ytterligare bidrar till att stärka kvaliteten på utbildningen.

Den långa VFU:n framhävs som viktig i förberedelsen för det kommande arbetslivet. Att den är så lång och att studenterna befinner sig på samma skola upplever bedömggruppen som problematiskt om de skulle hamna på en skola med en handledare som de inte kan utvecklas tillsammans med. Lärosätet skriver i självvärderingen att målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Även efter intervjuer kvarstår frågor om det. Därför bedömer bedömggruppen att detta är ett utvecklingsområde.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns tillfredsställande vetenskaplig kompetens och de flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömggruppen finner det som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet.

Det finns också en tillfredsställande utbildningsmiljö. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för lärarutbildning bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet uppvisar en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömaregruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Det finner bedömaregruppen rimligt men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och måloppfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom lärosätet ger flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärt att måloppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta kunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömaregruppen hade dock önskat en tydligare bild av hur progressionen sker inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömaregruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömarena stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar lärosätet även i självvärderingen.

Bedömargruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen som intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom UVK. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer.

Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursutvärderingarna behandlas och återkopplas. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Men bedömargruppen ser oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till de studerande. Bedömargruppen noterar att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklats över tid eller hur närvaron av studenter ser ut i praktiken.

Bedömargruppen finner att de kontakter som studenterna får under sin utbildning med arbetslivet är tillfredsställande. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömargruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Ämnet samhällskunskap rymmer statsvetenskap, internationell ekonomi, nationalekonomi, sociologi samt ekonomisk historia. Utbildningen bedrivs i samarbete mellan fem institutioner, där den statsvetenskapliga institutionen ansvarar för ämnesstudierna och koordineringen av dem. Studenterna läser tillsammans med övriga studenter under delar av utbildningen. Lärosätet har adekvat vetenskaplig och pedagogisk kompetens på kort och lång sikt, eftersom majoriteten av undervisande personal inom statsvetenskap, nationalekonomi och sociologi är docenter. I ämnena

ekonomisk historia och pedagogik undervisar disputerad personal. När det gäller personal med yrkeskompetens anges i underlaget personer inom pedagogik (disputerade), men en av dessa undervisar bara 10 procent och den andra personen har tidsbegränsad anställning, vilket bedömnarna ser som en instabil situation.

Lärosätet ger kursen *Handledning och examination av VFU* (verksamhetsförlagd utbildning) för de universitetslärare som genomför VFU-besök, och lärosätet erbjuder handledarutbildning för verksamma lärare i skolan (7,5 högskolepoäng). Av självvärderingen och intervjuerna framgår däremot inte hur många av universitetslärarna eller VFU-handledarna som deltagit i de kurser som erbjuds.

Strategier för kompetensförsörjning finns och det pågår satsningar på ämnesdidaktisk forskning med inriktning mot samhällskunskap. Lärosätets styrka är en medvetenhet om den koordinering som samhällskunskapsämnet och utbildningen innebär samt hög och relevant kompetens för utbildningen. En styrka är också att lärosätet har prioriterat ämnesdidaktisk forskning under perioden 2016–2019.

Som en del av pågående utvecklingsarbete som sker bör enligt bedömnarna en uppföljning göras för att säkerställa vilka och hur många lärare och handledare som har deltagit i de kurser som ges. Utvecklingsarbetet som gäller möten för samordning av utbildningen bör fortsätta, för att skapa nödvändiga forum för kommunikation och därmed för samordning. Lärosätet bör också säkerställa att det finns mer än en person med yrkeskompetens med tillsvidareanställning, eftersom undervisningen annars riskerar att bli bristfällig vid sjukdom eller annan frånvaro.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet har efter en extern utvärdering gjort en satsning på forskning om de samhällsorienterade ämnenas didaktik 2016–2019. Satsningen sker i form av stöd till forskningsledare, ett antal forskartjänster och medel för gästprofessur. Ytterligare satsningar på forskning som är relevant för utbildningen gäller 60 procent forskning inom ett lektorat med inriktning mot islamologi inom de samhällsorienterade ämnenas didaktik.

Det bedöms vara en styrka att lärosätet visar medvetenhet, tydligt anger och ger exempel på hur samband mellan utbildning och forskning tar sig uttryck i utbildningen. Av självvärderingen framgår att lärosätet ska redovisa det genom att undervisande lärare är forskningsaktiva, studenter involveras i pågående forskning, utbildningens innehåll är förankrat i uppdaterade forskningsresultat samt att det finns moment i utbildningen som syftar till att utveckla studenternas förmåga att förstå, värdera och använda processer där vetenskapligt baserad kunskap uppstår och ständigt omprövas.

Av intervjun framkom att studenterna inte skriver självständiga arbeten kopplade till de nystartade forskningsprojekten som beskrevs ovan, något som bedömnarna ställer sig frågande till. Lärosätet bör undersöka varför detta inte sker.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Ämnet samhällskunskap rymmer statsvetenskap, nationalekonomi, sociologi samt ekonomisk historia. Inom ramen för ämnena ges förutom ämnesstudier också ämnesdidaktiska moment med tillhörande examinationsuppgifter. En styrka är att utbildningen erbjuder kurser och kursmoment som ger ämneskunskaper i både nationalekonomi, internationell ekonomi och ekonomisk historia samt sociologi.

Utbildningen har ett stort omfång av kurser för självständigt arbete och metodkurser, totalt 60 högskolepoäng. Fördelningen av detta är 45 högskolepoäng för självständiga arbeten (studenten skriver två självständiga arbeten i samhällskunskap) och en metodkurs om 7,5 högskolepoäng inom ramen för ämnet och en metodkurs om 7,5 högskolepoäng som ges inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Lärosätet beskriver progression i utbildningen utifrån begreppen "grundläggande, befästande och fördjupande" för studierna i ämnet. Kurserna *Samhällskunskap 1-3* ger både bredd och fördjupning i samband med självständigt arbete (15 högskolepoäng). Progressionen är också beskriven i kursen *Lärarkrets dimensioner*. Kursens syfte är tillämpning och fördjupning av de ämnesteoritiska kunskaper och kompetenser som studenterna har fått under ämnesstudierna. Fördjupningen sker enligt självvärderingen vidare i den avslutande kursen *Examensarbete* i samband med att studenterna skriver ytterligare ett självständigt arbete (30 högskolepoäng). I intervjuerna framkom fram att det saknas undervisning i media, ett ämne som studenterna ska undervisa i. En svaghet i utbildningen kan därmed enligt bedömarna vara att fördjupningen i ämnet sker på bekostnad av en breddad ämnesmässig kunskap.

Utbildningen har ett stort omfång av kurser i självständigt arbete och metod. Vid intervjun framkom synpunkter på att detta skulle kunna ersättas med ämneskurser som yrket kräver. Det togs också upp att det självständiga arbetet kommer in för tidigt i utbildningen (termin 3), och att det med fördel skulle kunna komma in senare. Mot bakgrund av detta anser bedömarna att lärosätet bör undersöka om kurserna ger en bra balans mellan ämnen, om andra ämnen bör ingå och hur studenterna uppfattar placeringen av det självständiga arbetet i utbildningen. De få självständiga arbetena som granskats indikerar att målet uppfylls.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet visar att utformningen, genomförandet och examinationen är väl genomtänkta när det gäller målet om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder samt att visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Det finns en progression mot fördjupning av kunskaperna, vilket bekräftas av de självständiga arbeten som granskats, även om dessa arbeten är relativt få. En styrka är att lärosätet ger studenterna goda möjligheter och kunskaper att skriva akademisk text om teori om metod. Ett

gott exempel är att studenterna får möjlighet att tillämpa teori och metod på olika empiriska fall. Kurser i självständigt arbete och metod omfattar totalt 60 högskolepoäng, vilket inkluderar 45 högskolepoäng självständigt arbete i form av två uppsatser, varav den senare författas under de sista terminerna och innebär fördjupning av metodkunskaperna, samt en metodkurs om 7,5 högskolepoäng (i ämnet) och en metodkurs om 7,5 högskolepoäng (inom ramen för UVK).

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet visar att studenterna får möjlighet att tillvarata och reflektera över forskning på ett tillfredsställande sätt och bidra till ämne och ämnesdidaktik. Det framgår genom undervisnings- och examinationsexempel från ämneskurser, som inkluderar en s.k. ämnesdidaktisk strimma, och självständigt arbete. Inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i kurserna *Att undervisa i samhällskunskap* och *Lärarkyrkans dimensioner* får studenterna också möjlighet att tillvarata och reflektera över forskning. Det framgår inte av självvärderingen om det finns ämnesdidaktisk forskningslitteratur, men detta framgår av kursplanen. Det är däremot inte tydligt hur studenterna bidrar till att utveckla yrkesverksamheten. Vid intervjun framkom ändå att det finns inslag i utbildningen när detta främjas.

Självvärderingen visar inte hur lärosätet möjliggör för studenterna att ta tillvara, systematisera och reflektera över *andras* erfarenheter, eftersom beskrivningarna av det gäller självständigt arbete. Däremot framkom i intervjuerna att studenterna kontinuerligt reflekterar över det i diskussioner med varandra i undervisningen. En rekommendation är att lärosätet fortsätter att undersöka på vilka sätt studenterna bidrar, och skulle kunna bidra, till utvecklingen av yrkesverksamheten. De få självständiga arbetena som granskats indikerar att målet uppfylls.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet ger ämnesdidaktisk undervisning inom en s.k. ämnesdidaktisk strimma inom ramen för ämneskurserna, som möjliggör och säkerställer målet. Antalet poäng för strimman är inte angiven. Betyg som ges är underkänd och godkänd, till skillnad från U, G och VG i ämnet. Av intervjuerna framgår att anledningen till betygsskalan är att lärosätet anser att det främjar samarbete mellan studenterna. Utbildningen är upplagd så att VFU, när studenterna själva undervisar, ges under termin 5 och 9. Vid intervjun framfördes kritik mot av VFU:n kommer in sent i utbildningen. Detta ser bedömarena som något som behöver ses över eftersom det innebär att studenten sent i utbildningen ges möjlighet att tillämpa sina ämnesteoritiska och ämnesdidaktiska kunskaper i praktiken.

Lärosätet anger att man har genomlyst kursplaner med fokus på att bland annat förtydliga det ämnesdidaktiska innehållet som en del i kvalitetsarbetet. Ett resultat är att de ämnesdidaktiska momenten nu anges i högskolepoäng, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Enligt bedömarna bör lärosätet undersöka hur VFU eller andra former av undervisning med elever kan genomföras tidigare i utbildningen, för att stödja studenternas förmåga till tillämpning samt integrering av ämnesteorin och ämnesdidaktik. Skälet är att det stora omfånget av kurser med fokus på självständigt arbete och metod samt VFU kommer in sent i utbildningen.

En rekommendation är också att undersöka om och hur studenterna uppfattar att en förändring har skett, sedan kursplanerna reviderades 2018 för att förtydliga det ämnesdidaktiska innehållet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet visar att utformningen, genomförandet och examinationen är väl genomtänkta för att uppnå målet, som behandlas i kurser inom samhällskunskap och VFU. I kursen *Samhällskunskap 1* betonas förmågan att överföra teoretiska ämneskunskaper samt planera, genomföra och utveckla samhällskunskapsundervisningen. Studenterna förväntas använda både ämnesteorin och ämnesdidaktisk litteratur. I *Samhällskunskap 2–3* samt i VFU kursen *Lärarkyrkans dimensioner* (termin 9) sker en fördjupning med fokus på innehåll, metod och bedömning.

Lärosätet anger att ett utvecklingsarbete om VFU pågår för att säkerställa en likvärdig utbildning genom att använda gemensamma styrdokument. Under 2019 planeras även en översyn av de gemensamma riktlinjerna för VFU-besök, trepartssamtal samt underlag för bedömning av VFU. Dessa arbeten är angelägna och bör enligt bedömargruppen ha prioritet för att säkerställa likvärdig utbildning och bedömning.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet anger att utbildningen beaktar målet genom att författares förnamn framgår av litteraturlistorna och att ämneskurserna behandlar jämställdhet. Av lärartabellen framgår att det är en övertalning av män bland lärarna i samhällskunskap (8 av 9 är män), och lärosätet uppger att det finns utrymme för att uppnå en bättre könsfördelning i lärargruppen. En brist är att lärosätet inte ger mer än ett exempel på hur "studenten, när examen utfärdas, visar förmåga att (...) förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten". I intervjuerna framkom ändå att utbildningen ger studenterna möjlighet att utveckla kunskap om den här delen av målet.

Lärosätet anger att enligt verksamhetsplanen och planen om lika villkor vid statsvetenskapliga institutionen ska lärare "ha genomgått pedagogisk fortbildning inom tillgänglighet, mångfald och om att undervisa genusmedvetet". Bedömargruppen ser positivt på detta, eftersom det utgår från att beakta ett jämställdhetsperspektiv i utbildningens genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet visar en strategi och struktur för att samla in studenternas synpunkter och ta tillvara dem i kursutvecklingsarbetet. En svaghet som lärosätet tar upp är däremot förekomsten av låga svarsfrekvenser i kursvärderingarna. Lärosätet har tillfredsställande rutiner för att omsätta kursutvärderingar i praktiken och anger att ämneskoordinatören har ansvar för att utarbeta och genomföra kvalitetshöjande åtgärder, och för att det sker en återkoppling till relevanta intressenter.

Lärosätet menar att moment- och kursvärderingar samt uppföljningar direkt påverkar planering och genomförande av nästa kurstillfälle. Resultat från utvärderingar med ändringar kommuniceras till studenterna vid påföljande kursstart. Lärosätet lyfter fram rutiner för att hantera den formella kursvärderingen som ett utvecklingsområde. Fokus kommer vara på den låga svarsfrekvensen, att utveckla alternativa former för utvärdering och att utveckla rutiner för att hantera och följa upp kursvärderingar.

Lärosätet anger att alternativa former för utvärdering samt utvecklade rutiner för att hantera och följa upp kursutvärderingar är identifierade som ett prioriterat område för statsvetenskapliga institutionens verksamhet. Bedömarna instämmer i detta.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet gör analyser av avhopp och genomströmning regelbundet. Studenter som har hoppat av intervjuas och svaren analyseras för eventuella åtgärder. Vidare erbjuds studenterna vägledningssamtal. Bedömarna ser detta som åtgärder som främjar studenternas genomströmning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Studentperspektiv**

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Vid statsvetenskapliga institutionen finns ett utbildningsutskott med tre studentrepresentanter, som utses av en studentsammanslutning. Däremot gäller det hela institutionen och det finns inte någon garanti för att det är någon lärarstudent i utskottet. Ämneskoordinatören är länk mellan lärarlaget och studentgrupperna, och genom koordinatören får studenterna möjlighet till tät och direkt kontakt med den kursansvariga. Studenterna kan påverka utbildningen genom representation i kursrådet, där även en lärarrepresentant ingår. Sammantaget visar detta att studenterna har förutsättningar och forum för att föra fram synpunkter.

Lärosätet anger att studentföreningen NORDPOL organiserar program- och kursstudenter inom statsvetenskap, freds- och konfliktstudier samt genusvetenskap. Enligt självvärderingen finns det inte något särskilt system för representation av lärarstudenterna i detta forum. Här finns alltså utrymme för utveckling, enligt bedömarna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Arbetsliv och samverkan**

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

I lärosätets självvärdering av arbetsliv och samverkan tar man framför allt upp VFU och övningsskolorna i anslutning till den här bedömningsgrunden. En svaghet är att utöver VFU anger lärosätet främst samverkan i form av inbjudna gäster och självständigt arbete. När det gäller övningsskolorna anger lärosätet att en temadag hösten 2018 ägnades åt övningsskolor, men det är oklart vad resultatet blev. Lärosätet anger att "med tanke på digitaliseringens starka inverkan på skolan är bedömningen att detta område behöver stärkas ytterligare i programmet" och beskriver utvecklingsprojektet Rum för lärarutbildning, som nyligen genomförts för att främja studenter och lärares kunskaper om det fysiska och digitala rummets betydelse för lärande. Slutligen anger lärosätet att "ytterligare ett utvecklingsområde är fjärrundervisning där ett praktiktäta forsknings- och utvecklingsprojekt för närvarande är under formering." Bedömggruppen ser positivt på det första utvecklingsprojektet som kan utveckla kunskap med betydelse för yrket. Det framgår däremot inte hur lärosätet anser att utvecklingsområdet som rör fjärrundervisning syftar till att uppfylla bedömningsgrunden.

Lärosätet bör se över andra möjligheter till samverkan med det omgivande samhället, förutom VFU och självständigt arbete. Lärosätet bör också undersöka på vilka sätt övningsskolorna och utvecklingsområdet om fjärrundervisning bidrar till att öka studenternas beredskap för arbetsliv och samverkan. Projektet om fysiska och digitala rum bör utvärderas.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Sammantaget visar underlagen att bedömningsgrunderna personal är tillfredsställande genom att adekvat vetenskaplig, yrkesrelaterad och pedagogisk kompetens finns. Lärosätets visar på en medvetenhet om den koordinering som samhällskunskapsämnet och utbildningen kräver samt hög och relevant kompetens för utbildningen.

Bedömningsgrunden om utbildningsmiljön bedöms som tillfredsställande. Undervisande lärare är forskningsaktiva, studenter involveras i pågående forskning, utbildningens innehåll är förankrat i uppdaterade forskningsresultat. Det finns moment i utbildningen som syftar till att utveckla studenternas förmåga att förstå, värdera och använda processer där vetenskapligt baserad kunskap uppstår och ständigt omprövas. Lärosätet har också nyligen påbörjat satsningar på ämnesdidaktisk forskning med inriktning mot samhällskunskap.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Utbildningen möjliggör och säkerställer att studenterna når kunskap inom samhällskunskap som rymmer statsvetenskap, nationalekonomi, sociologi och ekonomisk historia. Ämnesteori och ämnesdidaktik integreras och det finns en variation av examinationsformer.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet visar att utformning, genomförande och examination är genomtänkta när det gäller vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa metoder. Det totala omfånget av kurser om självständigt arbete och metod är 60 högskolepoäng.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet ger ämnesdidaktisk undervisning inom en s.k. ämnesdidaktisk strimma inom ramen för ämneskurserna som möjliggör och säkerställer detta mål.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är däremot ett viktigt utvecklingsområde enligt bedömarna. Lärosätet planerar en översyn av de gemensamma riktlinjerna för VFU-besök, trepartssamtal och underlag för bedömning av VFU.

Jämställdhet behandlas på ett tillfredsställande sätt. Men en rekommendation är att detta också ska ha fokus på lärarnas undervisning och även bedömas i samband med VFU.

Vad gäller uppföljning gör lärosätet analyser av avhopp och genomströmning regelbundet. Studenter som har hoppat av intervjuas och svaren analyseras för eventuella åtgärder. Vidare erbjuds studenterna vägledningssamtal. Bedömarna ser detta som åtgärder som främjar studenternas genomströmning.

Utbildningen är tillfredsställande ur ett studentperspektiv. Lärosätet visar en strategi och struktur för att samla in studenternas synpunkter och ta tillvara dem i kursutvecklingsarbetet. En svaghet är däremot en låg svarsfrekvens i kursvärderingarna, även om det pågår ett visst arbete med alternativa utvärderingsformer. Lärosätet har också tillfredsställande rutiner för att omsätta kursutvärderingarna i praktiken och anger att ämneskoordinatören ska utarbeta och genomföra kvalitetshöjande åtgärder, och återkoppla resultatet till relevanta intressenter. När det gäller studentperspektivet finns det formella strukturer för påverkan, men det är inte tydligt beskrivet hur lärarstudenterna är representerade, vilket ses som en svaghet. En informell möjlighet till påverkan finns, eftersom ämneskoordinatören är en länk mellan lärarlagen och studentgrupperna, och ibland träffar studenterna på eget initiativ.

Målet om arbetsliv och samverkan uppnås främst genom VFU. Bedömarna rekommenderar lärosätet att se över andra typer av samverkan, mer inriktade mot ämnet samhällskunskap, med det omgivande samhället.

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Umeå universitet]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning mot årskurs 7-9 och Ämneslärarexamen med inriktning mot gymnasieskolan]

Bilaga: [411-00377-18_UMU_UVK]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	2	5	Ämnesdidaktik behandlas inte i Umeå universitets utbildningsvetenskapliga kärna utan i ämnesstudier, i examensarbetet och i VFU-kurser (se inlämnade självvärderingar för alla ämnen samt för UVK). Att delar av den personal som undervisar i den utbildningsvetenskapliga kärnan har en forskningsbakgrund inom ämnen eller ämnesdidaktik, innebär alltså inte att det är ämnesdidaktik som behandlas i utbildningsvetenskaplig kärna utan att personalen också har forskningskompetens inom exempelvis generell didaktik och pedagogik eller inom övriga områden som enligt Högskoleförordningen ingår i utbildningsvetenskaplig kärna: exempelvis vetenskapsteori, värdegrund demokratins grunder och skolväsendets historia.

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Umeå universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning gymnasielärare i undervisningsämnet samhällskunskap

Bilaga: 411-00377-18 UMU_samhällskunskap_GY

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	1	4	Studenterna läser tillsammans med övriga studenter under <u>delar av</u> utbildningen.
1	1	8-9	10% avser andel av lärarens tjänst som utgörs av undervisning inom <u>ämneslärarprogrammet samhällskunskap</u> .

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	1	1-2	Ämnet samhällskunskap vid Umeå universitet rymmer statsvetenskap, nationalekonomi, sociologi samt ekonomisk historia. Kursmomentet <i>Internationell ekonomi</i> ges i samarbete mellan nationalekonomi och ekonomisk historia.
3	1	7	Kursen heter <i>Examensarbete</i> , inte <i>Samhällskunskap 4</i> .

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

--	--	--	--

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig